

P.Z. br. 96

HRVATSKI SABOR

KLASA: 310-01/17-01/02

URBROJ: 65-17-02

Zagreb, 2. ožujka 2017.

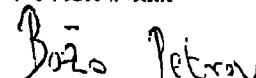
ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o dopuni Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 1. ožujka 2017. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Davora Bernardića, Gordana Marasa, Martu Luc-Polanc, Igora Dragovana, Zdravka Ronka, Mihaela Zmajlovića i Damira Mateljana, zastupnike u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

Božo Petrov

P.Z. br. 96

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

Zagreb, 1. ožujka 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	02-03-2017		
Klasifikacijska oznaka	310-01/17-01/02		Org. jed
			65
Uredbeni broj:	6532-2-17-01	Pril.	Veij.
		1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata, Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog zakona o dopuni Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata, s Konačnim prijedlogom zakona.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP- koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Davor Bernardić, Gordan Maras, Marta Luc-Polanc, Igor Dragovan, Zdravko Ronko, Mihael Zmajlović, Damir Mateljan.

POTPREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a

Gordan Maras

KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O TRŽIŠTU NAFTE
I NAFTNIH DERIVATA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, ožujak 2017.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O TRŽIŠTU NAFTE I NAFTNIH DERIVATA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u odredbi članka 70. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 85/2010. – pročišćeni tekst i 5/2014. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), a u vezi s odredbama članka 3. Ustava RH.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata („Narodne novine“, broj 19/2014.) donesen je koncem siječnja 2014. godine u sklopu provedbe cjelovite reforme energetskog sektora i prijenosa u zakonodavstvo Republike Hrvatske pravne stečevine Europske unije iz područja energetike tj. Direktive 2009/119/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2009. kojom se države članice obvezuju održavati minimalne zalihe sirove nafte i/ili naftnih derivata. Zakon je stupio na snagu 20. veljače 2014. godine te je s tim datumom prestao važiti Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata (»Narodne novine«, br. 57/06., 18/11. i 144/12.). Zakonom iz 2014. godine.

Zakonom o tržištu nafte i naftnih derivata („Narodne novine“, broj 19/2014.) člankom 4. stavkom 1. točkama 2. i 3. definirano je da su transport nafte naftovodima i transport naftnih derivata produktovodima energetske djelatnosti. Člankom 5. stavkom 1. uređeno je da su energetske subjekti koji obavljaju navedenu energetske djelatnosti dužni pravnoj ili fizičkoj osobi koja podnese zahtjev za pristup transportnom sustavu, uz ispunjavanje tehničkih uvjeta pristupa i priključenja sukladno posebnim propisima, omogućiti pristup na nepristran i razvidan način prema načelu pregovornog pristupa treće strane. Stavkom 2. ujedno je regulirano da energetske subjekti mogu odbiti pristup transportnom sustavu trećoj strani ako postoje tehnička ili sigurnosna ograničenja ili u slučaju popunjenog kapaciteta naftovoda, odnosno produktovoda. U slučaju odbijanja pristupa transportnom sustavu energetske subjekt koji obavlja transport nafte naftovodima i transport naftnih derivata produktovodima dužan je dostaviti stranci odluku s razlozima odbijanja pristupa. Na takvu odluku nezadovoljna stranka ima pravo podnijeti žalbu Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji. Odluka Hrvatske energetske regulatorne agencije je izvršna, a nezadovoljna stranka može protiv rješenja Hrvatske energetske regulatorne agencije pokrenuti upravni spor.

Jadranski naftovod d.d. (u daljnjem tekstu: JANAF) energetske je subjekt koji upravlja naftovodnim sustavom za transport sirove nafte u Republici Hrvatskoj i njegova je misija osigurati siguran i kvalitetan sustav za transport sirove nafte, te skladištenje sirove nafte i naftnih derivata primjenom najviših svjetskih tehnoloških standarda uz brigu za očuvanje i zaštitu okoliša, zdravlje, sigurnost i razvoj zaposlenika. Trenutno važeći kriteriji koje JANAF primjenjuje kod pristupa transportnom sustavu utvrđeni su odredbama Zakona o tržištu naftnih derivata („NN“, broj 19/2014.) i Tehničkim uvjetima za pristup transportnim kapacitetima Jadranskog naftovoda koje je JANAF donio 18. srpnja 2003. godine i na koje je, temeljem članka 13. Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata („Narodne novine“, broj 68/2001.) suglasnost dalo Vijeće za regulaciju energetske djelatnosti Odlukom od 27. studenoga 2003. godine. Naime, novim Zakonom o tržištu nafte i naftnih derivata iz 2014. godine nisu stavljeni van snage navedeni Tehnički uvjeti te JANAF omogućuje pristup transportnom sustavu na nepristran i razvidan način prema načelu pregovornog pristupa

sukladno Tehničkim uvjetima. Ovi Tehnički uvjeti u praksi se primjenjuju kao sastavni dio Ugovora o transportu.

Bitno je istaknuti da su člankom 4. Tehničkih uvjeta definirane karakteristike nafte koja se prihvaća za transport (između ostalog nafta ne smije prelaziti granične vrijednosti primjerice sadržaj sumpora od maks. 2,8%_{m/m}) odnosno člankom 6. definirano je da će JANAF odbiti transport i skladištenje svake nafte čije bi karakteristike mogle štetno djelovati na druge nafte koje se transportiraju ili bi mogle prouzročiti štetu instalacijama JANAF-a, odnosno instalacijama drugih korisnika. Korisnik će nadoknaditi JANAF-u svaku štetu prouzročenu na instalacijama JANAF-a i teretu drugih korisnika proisteklu zbog pogrešnih i/ili nedovoljnih podataka karakteristikama nafte, ukoliko je šteta nastala zbog takve pogrešne i/ili nedovoljne informacije. Ujedno je člankom 7. definirano da JANAF može odbiti svaki zahtjev koji nije u skladu s kalendarom transporta.

Međutim, unatoč činjenici da JANAF osigurava siguran i kvalitetan transport sirove nafte primjenom najviših svjetskih tehnoloških standarda zamjetno je da sukladno važećoj zakonodavnoj regulativi nema osnove za ograničavanje ili obustavu pristupa svom transportnom sustavu ukoliko se sirova nafta koja se transportira sustavom JANAF-a **koristi u industrijskim postrojenjima čija okolišna dozvola ne sadržava IPPC standarde i čiji proizvodni procesi prerade nafte ugrožavaju zdravlje i kvalitetu života građana Republike Hrvatske.**

Naime, zamjetna je pojava značajnog ugrožavanja kvalitete zraka a time i zdravlja i kvalitete života građana Republike Hrvatske radom nemoderniziranih industrijskih postrojenja koji za svoje proizvodne procese koriste sirovu naftu transportiranu sustavom JANAF-a. Ovdje prvenstveno izdvajamo problematiku onečišćenja zraka na području Slavenskog Broda posebno vezano uz onečišćenja uzrokovana sumporovodikom (H₂S), lebdećim česticama i benzo(a)pirena u lebdećim česticama PM₁₀ za koje je zrak u 2015. godini bio II. kategorije tj. onečišćen zrak. Naime, narušena kvaliteta zraka na području Slavenskog Broda u znatnoj mjeri uzorkovana je prekograničnim emisijama onečišćujućih tvari Rafinerije nafte Brod. Unatoč poduzetom nizu aktivnosti od strane državne, županijske i gradske razine te potpisanom Sporazumu između Vlade RH i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o suradnji u području zaštite okoliša i održivog razvoja kao i neposrednim kontaktima s najvišim predstavnicima rafinerije, proces modernizacije Rafinerije nafte Brod nije proveden. Ujedno je okolišna dozvola rafinerije, koja nije sadržavala elemente i standarde IPPC dozvola, istekla 6. prosinca 2016. godine.

Imajući u vidu da Ustav Republike Hrvatske jasno definira da su očuvanje prirode i čovjekova okoliša najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, da država osigurava uvjete za zdrav okoliš i da svatko ima pravo na zdrav život kao i da je svatko dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša, nužnim se nameće potreba stvaranja zakonske osnove za ograničavanje pristupa transportnim kapacitetima JANAF-a u spomenutim okolnostima kako bi se zaštitilo zdravlje građana Republike Hrvatske.

2. Pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Predloženim Zakonom:

- definira se dodatni uvjet za odbijanje pristupa transportnom sustavu nafte u Republici Hrvatskoj, a u cilju zaštite zdravlja i kvalitete života građana Republike Hrvatske;
- propisuje se rok u kojem su energetske subjekti koji obavljaju djelatnost transporta nafte naftovodom i djelatnosti transporta naftnih derivata produktovodom dužni uskladiti tehničke uvjete za pristup pravnih i fizičkih osoba njihovim transportnim kapacitetima

3. Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem predloženog Zakona stvorit će se zakonodavne mogućnosti za ograničavanje pristupa transportnim kapacitetima JANAF-a **u slučajevima ugrožavanja zdravlja i kvalitete života građana Republike Hrvatske uzrokovane prekograničnim emisijama onečišćujućih tvari koje nastaju u procesu prerade nafte.**

III. RAZLOZI DONOŠENJA ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razlog donošenja Zakona po hitnom postupku je kontinuirana pojava značajnog ugrožavanja kvalitete zraka a time i zdravlja i kvalitete života građana Republike Hrvatske prouzročenih radom zastarjelih industrijskih postrojenja koji ne udovoljavaju ekološkim standardima, a koji za svoje proizvodne procese koriste sirovu naftu transportiranu sustavom javnog poduzeća u vlasništvu Republike Hrvatske.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje Zakona o dopuni Zakona o tržištu nafte i naftnim derivatima nije potrebno osigurati sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O TRŽIŠTU NAFTE I NAFTNIH DERIVATA

Članak 1.

U Zakonu o tržištu nafte i naftnim derivatima („Narodne novine“, br. 19/2014.) u članku 5. iza riječi: „produktovoda“ briše se točka te dodaju riječi: “ili u slučaju ugrožavanja zdravlja i kvalitete života građana Republike Hrvatske uzrokovane prekograničnim emisijama onečišćujućih tvari koje nastaju u procesu prerade nafte“.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 2.

Energetski subjekti koji obavljaju djelatnost transporta nafte naftovodom i djelatnosti transporta naftnih derivata produktovodom dužni su uskladiti tehničke uvjete za pristup pravnih i fizičkih osoba njihovim transportnim kapacitetima u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Člankom 1. definira se dodatni uvjet za odbijanje pristupa transportnom sustavu nafte u Republici Hrvatskoj, a u cilju zaštite zdravlja i kvalitete života građana Republike Hrvatske.

Člankom 2. propisuje se rok u kojem su energetske subjekti koji obavljaju djelatnost transporta nafte naftovodima i djelatnosti transporta naftnih derivata produktovodima dužni uskladiti tehničke uvjete za pristup pravnih i fizičkih osoba njihovim transportnim kapacitetima.

Člankom 3. propisuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

TEKST ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJA SE MIJENJA

Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata („NN“ br. 19/2014.)

Članak 5.

(1) Energetski subjekti koji obavljaju energetsku djelatnost iz članka 4. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona dužni su pravnoj ili fizičkoj osobi koja podnese zahtjev za pristup transportnom sustavu, uz ispunjavanje tehničkih uvjeta pristupa i priključenja sukladno posebnim propisima, omogućiti pristup na nepristran i razvidan način prema načelu pregovornog pristupa treće strane.

(2) Energetski subjekti iz stavka 1. ovoga članka mogu odbiti pristup transportnom sustavu trećoj strani ako postoje tehnička ili sigurnosna ograničenja ili u slučaju potpunog kapaciteta naftovoda, odnosno produktovoda.

(3) Energetski subjekti iz stavka 1. ovoga članka dužni su u slučaju odbijanja pristupa transportnom sustavu dostaviti stranci odluku s razlozima odbijanja pristupa.

(4) Nezadovoljna stranka ima pravo podnijeti žalbu Hrvatskoj energetskoj regulatornoj agenciji na odluku energetskog subjekta iz stavka 3. ovoga članka o odbijanju pristupa transportnom sustavu ili na uvjete pristupa transportnom sustavu.

(5) Hrvatska energetska regulatorna agencija dužna je donijeti rješenje u roku od 60 dana od dana podnošenja žalbe. Odluka Hrvatske energetske regulatorne agencije je izvršna, a nezadovoljna stranka može protiv rješenja Hrvatske energetske regulatorne agencije pokrenuti upravni spor.